

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-709-57(4)/17/JK

Warszawa, 22 maja 2017 r.

DECYZJA DIH-1/36/2017

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1059, z późn. zm.), art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. poz. 915, z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Jeronimo Martins Polska S.A. z siedzibą w Kostrzynie od decyzji Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Łodzi nr 3/KC-ŻG/2017 z dnia 24 marca 2017 r. (nr akt sprawy: ŻG.8361.5.2017), którą na ww. przedsiębiorcę nałożono karę pieniężną w wysokości 12.000 zł (słownie: dwanaście tysięcy złotych) z tytułu pięciokrotnego naruszenia obowiązków wynikających z przepisów o uwidacznianiu cen w okresie 12 miesięcy licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy,
utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

Pismem z 15 grudnia 2016 r., na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o swobodzie działalności gospodarczej”, Łódzki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Łodzi, zwany dalej również „Łódzkim WIIH”, zawiadomił przedsiębiorcę Jeronimo Martins Polska S.A. z siedzibą w Kostrzynie, zwanego dalej również „stroną”, o zamiarze wszczęcia kontroli w zakresie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. poz. 915, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o informowaniu o cenach”. Przedmiotowe pismo strona odebrała 22 grudnia 2016 r.

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 16 – 17 stycznia 2017 r. przez inspektorów reprezentujących Łódzkiego WIIH, w sklepie „Biedronka” nr 1136, mieszczącym się w Łodzi przy ul. Nastrojowej 8, należącym do strony, sprawdzono m.in. prawidłowość informowania o cenach znajdujących się w ofercie handlowej produktów, stwierdzając brak uwidocznionych cen i cen jednostkowych w przypadku 11 rodzajów produktów, spośród 323 objętych kontrolą w tym zakresie, tj.:

1. sałatki z tuńczykiem a` 160 g;
2. ananasa plastry w zalewie a` 565 g;
3. orzechów arachidowych w sezamie a` 50 g;
4. sosu esencja do sosu pieczeniowego jasnego a` 56 g;
5. makaronu łazanki a` 500 g;
6. oleju słonecznikowego Fabiola a` 2 l;
7. piwa Tyskie klasyczne (4 x 0,5 l);
8. piwa Żubr (6 x 0,5 l);
9. piwa Warka (4 x 550 ml);
10. piwa Warka Radler (6 x 330 ml);
11. piwa Tyskie (6 x 550 ml),

co stanowiło naruszenie wymagań art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z § 3 oraz § 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidacznia cen towarów i usług (Dz. U. poz. 2121), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen”.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli z 17 stycznia 2017 r. (nr akt kontroli: ŻG.8361.5.2017) oraz załączniku nr 1.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, pismem z 24 lutego 2017 r., Łódzki WIIH poinformował przedsiębiorcę Jeronimo Martins Polska S.A. z siedzibą w Kostrzynie o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie nałożenia na przedsiębiorcę, na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, kary pieniężnej z tytułu kolejnego naruszenia przepisów o uwidacznianiu cen oraz o przysługującym stronie prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Pismem tym strona została również wezwana do przekazania informacji o wielkości osiągniętego obrotu i przychodu.

Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa, przekazując organowi jedynie dane dotyczące przychodu.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją nr 3/KC-ŻG/2017 z dnia 24 marca 2017 r. (nr akt sprawy: ŻG.8361.5.2017), Łódzki WIIH nałożył na ww. przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 12.000 zł (słownie: dwanaście tysięcy złotych), na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu pięciokrotnego naruszenia obowiązku uwidaczniania cen i cen jednostkowych towarów w okresie 12 miesięcy licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy.

Pismem z 10 kwietnia 2017 r., strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o jej zmianę i wymierzenie kary w niższej wysokości.

Skarżonej decyzji strona zarzuciła naruszenie art. 6 ust. 2 w związku z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach poprzez przyjęcie, że niewykonanie przez stronę obowiązków, o których mowa w art. 4 tej ustawy, uzasadnia nałożenie na nią kary w wysokości 12.000 zł.

Pismem z 26 kwietnia 2017 r., Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę Jeronimo Martins Polska S.A. z siedzibą w Kostrzynie, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.a.”, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

W myśl § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy.

Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce;
- 2) w cenniku;
- 3) w katalogu;
- 4) na obwolucie;
- 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu,

o czym stanowi § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia.

W myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cena jednostkowa dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny – dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według objętości,
- 2) kilogram lub tonę – dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według masy,
- 3) metr lub metr kwadratowy – dla towarów sprzedawanych według długości lub powierzchni,
- 4) sztukę – dla towarów sprzedawanych na sztuki.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonał obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach co najmniej trzykrotnie w okresie 12 miesięcy licząc od dnia, w którym stwierdzono naruszenie tych obowiązków po raz pierwszy, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 40.000 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia stopień naruszenia

obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w placówce handlowej należącej do przedsiębiorcy Jeronimo Martins Polska S.A. z siedzibą w Kostrzynie w przypadku 11 ww. rodzajów towarów stwierdzono całkowity brak informacji o cenach. Było to piąte w okresie 12 miesięcy naruszenie przez stronę obowiązujących przepisów w zakresie uwidaczniania cen. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Łódzki WIIH nałożył w drodze decyzji karę pieniężną na ww. przedsiębiorcę, to jest na podmiot, który dopuścił się powyższego naruszenia.

Odwołując się od decyzji strona nie kwestionuje ustaleń kontroli, nie zgadza się jednak z wysokością kary nałożonej na nią przez Łódzkiego WIIH. Strona podniosła, że ustawa o informowaniu o cenach przewiduje zasady miarkowania kary w zależności od okoliczności określonego przypadku. W przedmiotowej sprawie tymczasem stwierdzone uchybienia dotyczyły jedynie jednego kontrolowanego sklepu, a nie całej sieci placówek. Strona podkreśliła ponadto, że nieprawidłowości dotyczyły jedynie pojedynczych towarów, natomiast sklep oferuje średnio około 1.700 asortymentów. Dodatkowo stwierdzone uchybienia zostały niezwłocznie usunięte. Zdaniem strony, świadczy to o znikomym stopniu naruszenia obowiązków.

Odpowiadając na powyższe argumenty strony, Prezes UOKiK wskazuje, że zgodnie z art. 8 dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. U. UE L 80 z 18.3.1998, s. 27), zwanej dalej „*dyrektywą 98/6/WE*”, kary pieniężne za naruszenie obowiązku informowania konsumentów o cenie oferowanych produktów i usług muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Organy Inspekcji Handlowej przy ustalaniu wysokości nakładanej kary pieniężnej, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, biorą pod uwagę stopień naruszenia obowiązków, dotychczasową działalność przedsiębiorcy oraz wielkość jego obrotów i przychodu. W przedmiotowej sprawie Prezes UOKiK uznał, że Łódzki WIIH prawidłowo ocenił poszczególne przesłanki.

Miarkując stopień naruszenia obowiązków, Łódzki WIIH właściwie uznał, że strona była odpowiedzialna za przekazanie konsumentom informacji o cenach i cenach jednostkowych wszystkich oferowanych produktów i obowiązkom tym uchybiła. Wskazać należy, że brak cen produktów pozbawia konsumentów podstawowej informacji w tym zakresie, natomiast brak cen jednostkowych uniemożliwia konsumentom porównanie cen między produktami poszczególnych marek bądź takimi samymi produktami o różnej gramaturze, a tym samym dokonania świadomego wyboru. Nieuwidocznienie informacji o cenach nawet przy niewielkiej ilości towarów, wbrew przekonaniu strony, stanowi znaczny stopień naruszenia.

Biorąc pod uwagę dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku, organ pierwszej instancji wziął pod uwagę, że przedsiębiorca w okresie 12 miesięcy od dnia pierwszej kontroli, włączywszy bieżącą kontrolę, po raz piąty naruszył przepisy o uwidacznianiu cen. Akta sprawy wskazują, że organ pierwszej instancji prowadził w tym okresie wobec strony cztery postępowania, które zakończyły się wydaniem decyzji ostatecznych i nałożył na ich podstawie kary pieniężne z tytułu nieprzestrzegania obowiązków wskazanych w ww. ustawie, tj.:

- w dniu 25 kwietnia 2016 r. w sklepie „Biedronka”, zlokalizowanym w Łodzi przy ul. Przędzalnianej 124, przedsiębiorca po raz pierwszy nie wykonał obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, z uwagi na nieuwidocznienie w miejscu sprzedaży cen i cen jednostkowych 13 asortymentów środków spożywczych w opakowaniach jednostkowych oraz ceny sprzedaży dla jednego asortymentu środka spożywczego w opakowaniu jednostkowym, co stanowiło podstawę do wydania decyzji nr 2/KC-ŻG/2016 z dnia 9 czerwca 2016 r. na kwotę 1.000 zł,
- w dniu 11 lipca 2016 r. w sklepie „Biedronka”, zlokalizowanym w Łodzi przy ul. Pomorskiej 58, przedsiębiorca po raz drugi nie wykonał obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, z uwagi na nieuwidocznienie w miejscu sprzedaży cen i cen jednostkowych 12 asortymentów środków spożywczych w opakowaniach jednostkowych, co stanowiło podstawę do wydania decyzji nr 6/KC-ŻG/2016 z dnia 5 września 2016 r. na kwotę 1.700 zł,
- w dniu 15 lipca 2016 r. w sklepie „Biedronka”, zlokalizowanym w Łodzi przy ul. Nastrojowej 8, przedsiębiorca po raz trzeci nie wykonał obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, z uwagi na nieuwidocznienie w miejscu sprzedaży cen dwóch asortymentów produktów przemysłowych, co stanowiło podstawę do wydania decyzji nr PU.KPC.1.2016 z dnia 14 września 2016 r. na kwotę 5.400 zł,
- w dniu 3 sierpnia 2016 r. w sklepie „Biedronka”, zlokalizowanym w Łowiczu przy ul. Katarzynów 1, przedsiębiorca po raz czwarty nie wykonał obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, z uwagi na nieuwidocznienie w miejscu sprzedaży cen i cen jednostkowych 21 asortymentów środków spożywczych w opakowaniach jednostkowych, co stanowiło podstawę do wydania decyzji nr 3/DSk-KC/2016 z dnia 10 października 2016 r. na kwotę 10.000 zł.

Z powyższego wynika, że stwierdzone nieprawidłowości nie były jednorazowym przypadkiem naruszenia przez stronę przepisów o uwidacznianiu cen i nie miały miejsca tylko w kontrolowanej placówce. Istotnym jest tu również fakt, że kontrole we wszystkich ww. przypadkach poprzedzone były zawiadomieniem o zamiarze przeprowadzenia kontroli. Strona miała więc możliwość odpowiedniego przygotowania się do kontroli. Prezes UOKiK zauważa ponadto, że ustawa o informowaniu o cenach nie uzależnia możliwości nałożenia na

przedsiębiorcę kary na podstawie jej art. 6 ust. 2 (co najmniej trzykrotne naruszenie) od stwierdzenia uchybień w zakresie informowania konsumentów o cenach we wszystkich placówkach do niego należących, zatem argument strony o naruszeniu przepisów tylko w kontrolowanej placówce nie może zostać uwzględniony. Dodatkowo podkreślić należy, że niezwłoczne usunięcie uchybień nie zmienia faktu, że strona po raz kolejny dopuściła się naruszenia przepisów o cenach. Na stronie ciąży obowiązek prawidłowej organizacji pracy w przedsiębiorstwach pozostających pod jej kontrolą i to strona ponosi za nią odpowiedzialność. Nie ulega wątpliwości, że organizacja ta nie może odbywać się ze szkodą dla konsumenta i w żadnym wypadku nie może stanowić okoliczności łagodzącej dla stwierdzonych w toku kontroli naruszeń prawa.

Wielkość obrotów i przychodu ustalono na podstawie oświadczenia strony z dnia 6 marca 2017 r., które to informacje pozwoliły zakwalifikować stronę do grupy pozostałych przedsiębiorców mających silną pozycję na rynku.

Wobec powyższego, w ocenie Prezesa UOKiK, kara pieniężna w wysokości 12.000 zł jest proporcjonalna do osiągniętego przychodu oraz stwierdzonych nieprawidłowości. Kary, która stanowi 30% możliwej do wymierzenia i znikomy ułamek przychodów/obrotów strony niewątpliwie nie można uznać za nieadekwatną. Wskazać należy, że kara ta została nałożona na stronę w związku z piątym naruszeniem przepisów o cenach w okresie 12 miesięcy. Ponadto zauważyć należy, że kara pieniężna nakładana na gruncie przepisów o informowaniu o cenach powinna odpowiadać także wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego, tj. być skuteczna, proporcjonalna i odstrasżająca (art. 8 dyrektywy 98/6/WE). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstrasżająca jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy, ale nie eliminować go rynku. Kara nałożona na podmiot musi także być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości (tak WSA w Warszawie w wyroku z 7 września 2012 r., VI SA/Wa 918/12 odnosząc się do podobnych przesłanek istniejących w unijnym prawie żywnościowym). Wymierzona kara powinna być proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary lub usługi opatrzone odpowiednimi informacjami na temat ich cen i cen jednostkowych, jak również kara powinna być możliwie najmniej uciążliwa. Wszystkie te cele kary winny być łącznie uwzględniane, co też miało miejsce w przedmiotowej sprawie.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 k.p.a. w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek

bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Łodzi w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a., organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2016 r. poz. 718, z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nieuiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201, z późn. zm.).

Otrzymują:

1. R.pr. Matusz Bydłowski
Jerónimo Martins Polska S.A.
Centrum Dystrybucyjne Sieradz
ul. Sosnowa 14
98-200 Sieradz
pełnomocnik
Jerónimo Martins Polska S.A. z siedzibą w Kostrzynie
2. Łódzki Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Łodzi
3. a/a

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski